

RAFAEL BIGORRA I RIUS

Evocant

Enguany, en farà 75 de la proclamació de la República. L'efemèride dóna motiu per evocar l'ambient que respirava el nostre país. No estarà de més de fer un lleu inventari dels aires que es respiraven fruit de les circumstàncies ambientals. Algú justificaria l'actuació dels que esclafaren l'aixecament militar perquè el nostre país era un cau de burgesos i capellans, anarquistes, separatistes, ateus i disbauxats. Manllevo el títol de l'assaig que escrigueren els senyors Casals i Arrufat, *Catalunya poble dissortat*. Fem-ne un lleuger inventari:

Potser algú no sabrà que en aquella època 1930/1936 a Barcelona hi havia tres grans orquestres simfòniques, una d'elles era la d'en Pau Casals.

Que existia una entitat "Conferència Club" que celebrava les sessions a l'Hotel Ritz des d'on dissertaren André Maurois, Maeterlink, etc.

Que hi havia un muge del Dr. Asuero que feia curacions ratllant el miracle, des d'una habitació de l'Hotel Ritz mitjantçant uns tocs a nervi trigèsim.

Que un seient al gol de Dalt o gol de Baix costava 1,50 pessetes.

Que un ídol dels barcelonistes, Samitier, i no se per quin motiu, se'n va anar a jugar al Madrid que ja no era Real per mor que ja no hi havia rei. Que quan el Madrid, va visitar al Barça al camp de les Corts amb en Samitier formant part de l'equip, els assistents aplaudiren cortesa-

ment (recordem el cas Figo).

Que en Pau Casals invità a Richard Strauss per fer -li conèixer la nostra música quedant l'invitat meravellat del so tan evocatiu de la Tenora fins al punt que Strauss la incorporà en una de les seves composicions.

Que hi havia de conseller de Cultura, un poeta, Ventura Gassol el de "Les tombes flamejants".

Que la tertúlia que es constituïa a l'Ateneu Barcelonès era com una àgora on raonaven en Josep M. de Sagarra, Francesc Puigplà, Quim Borralleres, Camps Margarit, etc.

Que les reformes ortogràfiques i sintàctiques de Pompeu Fabra havien pres carta de naturalesa.

Que encara eren vives les anècdotes que s'atribuïen a Santiago Rusiñol, que feia poc temps que ens havia deixat (1931).

Que el diumenge al matí en el Palau de Belles Arts (avui enderrocat), la Banda Municipal sota la batuta de Joan Lamote de Grignon donava un concert amb entrada gratuïta i pagament d'una pesseta si volies seure.

Que era freqüent poder escoltar l'Emili Vendrell interpretant "Els amors del Poeta" de Schuman amb versió catalana de Joaquim Pena.

Que hi havia una constel·lació de poetes i de músics que enaltiren la nostra sensibilitat: Mestres, Sagarra, López Picó, Salvat-Papaseit, Carner, Ruyra, Manent, Garcés, Berenguer i els músics Pahissa, Lamote de Grignon i el seu fill,

Garreta, Mompou, Vives, Llongeras...

Que a Barcelona hi havia cinc teatres que feien sarsueles executades per notables artistes: Marco Redondo, Pablo Gorge i Tino Flogar.

Que els cuplets de la Raquel Meller i la Pilar Alonso encara eren recordats pels seus admiradors.

Que a l'any 1934 el pare Masana estrena al Teatre del Liceu l'òpera *Canigo*, basada en l'obra homònima de Jacint Verdaguer amb llibret de Josep Carner.

Podríem adjectivar que Catalunya va tenir en aquells anys una edat d'or. La maltempsada començà amb el sis d'octubre de 1934 i per al 19 de juliol, podríem manllevar el títol del film "El que el vent s'endugué".